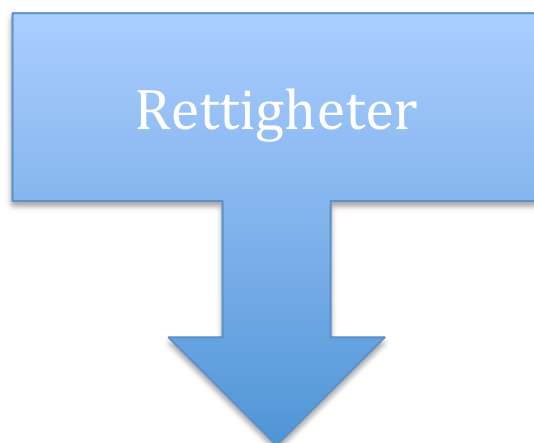

Rettigheter og plikter

DINE RETTIGHETER	2
ER VIKTIG Å KJENNE TIL, FOR Å UNNGÅ:	2
FREELANCE ELLER SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE?	2
ARBEIDSTID	2
OVERTID OG MERARBEID	2
FALLGRUVER – VÆR OBS DERSOM:	3
OVERTIDSREGLER GJELDER IKKE:	3
LØNN	3
KOMPENSASJON	3
MÅLTIDER	3
HVA REGNES SOM BRUDD PÅ AML OG DINE RETTIGHETER?	3
PROSEDYRE VED KLAGE	4
DINE PLIKTER	5
DU HAR IKKE PLIKT TIL Å:	5

Dine rettigheter

Er viktig å kjenne til, for å unngå:

- Ubetalt, tvungen overtid
- Mangelfull informasjon
- Trekk i lønn
- Brudd på AML og HMS
- Osv...

Freelance eller selvstendig næringsdrivende?

- Fellestrekk: Jobber på oppdragsbasis
- Freelance:
  - Har ikke eget foretak
  - Jobber på oppdragsbasis
  - Mottar lønn per oppdrag (fyller ut honorarskjema)
  - Oppdragsgiver trekker skatt
- Selvstendig næringsdrivende
  - Driver et eget ENK eller ANS
  - Fakturerer
  - Sørger for å selv rapportere næringsinntekter til Skatteetaten

Arbeidstid

- Den tiden du er til disposisjon for oppdragsgiver
- Den totale tiden du tilbringer på sett, uavhengig av hvor mye av denne som går med på å spille ut en eller flere scener.
  - All venting, samt forflytting mellom locations regnes herved som arbeidstid.

Overtid og merarbeid

- Arbeidsmiljølovens § 10-6, 1.ledd gjelder
- Samlet arbeidstid må ikke overstige 13 timer i løpet av 24 timer
  - Alle oppdrag med varighet på 14 timer eller mer er brudd på AML
  - Dersom produksjonen går såpass på overtid at oppdraget nærmer seg 13 timers varighet, er produksjonen pliktig til å utsette resten til neste dag eller nærmeste ledige dag.
- UB-tillegg (ubekvem arbeidstid) gjelder ikke freelancere og selvstendig næringsdrivende, og dermed unngår dette
- Time 8-9 regnes som merarbeid, og gir rett til tillegg på ordinær timelønn
  - For eksempel jobber du 8 timer for kr 1000
    - $1000 / 8 = 125$ kr i timelønn
    - For 9 timers arbeid skal du altså ha kr 1125 (pass på skattegrensene her, helst bør du fakturere i dette tilfellet)
- Alt over 9 timer regnes som overtid
  - Løvbestemt tillegg på 40 % av ordinær timelønn, i tillegg til timelønn
  - Jobber du 10 timer istede for 8, med opprinnelig honorar kr 1000:
    - 9 ord. timer + en overtidstime
    - Ordinær timelønn kr 125 + 40 % = kr 175
    - $1125 + 175 = 1300$ kr totalt honorar

Fallgruver – vær obs dersom:

- Kun oppmøtetid oppgis, og sluttid holdes tilbake
- Produksjonen opererer med ca-klokkeslett eller estimert tid
- Du må alltid ha noen klokkeslett å forholde deg til, selv om mye er uforutsigbart – slik at du har et utgangspunkt.

Overtidsregler gjelder ikke:

- Studentproduksjoner og annet frivillig arbeid
  - Dette regnes som hobby og omfattes ikke av AML
  - Enkelte regler kan likevel gjelde frivillig arbeid – undersøk dersom du er i tvil

Lønn

- Etter utført arbeid skal du motta korrekt (avtalt) honorar innen rimelig tid (dvs max 30 dager)
- For faktura gjelder forfallsdato (medregn margin på noen få dager)
- Det skal ikke under noen omstendigheter trekkes i lønn!
  - Opplever du å motta lavere honorar enn avtalt? Sjekk følgende:
    - Har det blitt trukket skatt?
    - Har det skjedd misforståelser?
    - Avklar alltid med produksjonen
    - Om du har blitt trukket i lønn pga forsentkomming, dobbeltbooking (dvs at du har vært til disposisjon men aldri inne til opptak) eller at du ikke ble med på overtid, skal du alltid klage - skriftlig!

Kompensasjon

- Du har rett til å motta fullt honorar dersom følgende inntreffer:
  - Du ankommer location og blir sendt hjem igjen, f.eks da det ikke er behov for deg likevel
  - Ved dobbeltbooking (for mange aktører ift antall ledige roller)
    - Enkelte dobbeltbooker for å ha ekstra god margin i tilfelle frafall
  - Ved avlysninger, for eksempel grunnet værforhold

Måltider

- Mat og drikke på sett skal du ikke betale for
- Under 5,5 timer total varighet: Snacks, kaffe, te, vann, frukt eller lignende
- 5,5 – 8 timer total varighet: 1 måltid. For eksempel varmmat, pizza, baguette eller lignende
- Over 8 timer: to måltider. For eksempel lunch og middag.
- Drikke skal alltid være tilgjengelig

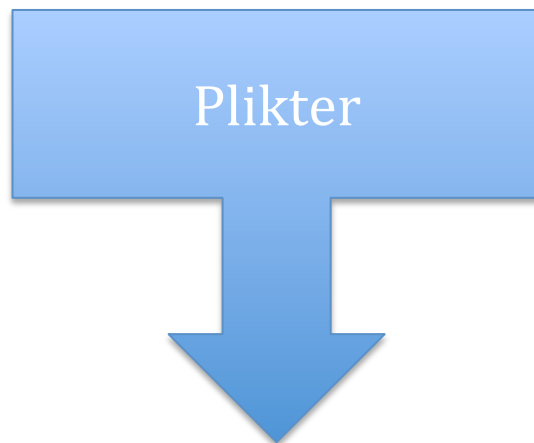
Hva regnes som brudd på AML og dine rettigheter?

- Trekk i lønn, uansett årsak
  - Eneste gyldige grunn her er at du faktisk ikke møter opp eller avlyser
  - Redusert honorar grunnet redusert arbeidstid (for eksempel halv dag istedenfor hel dag) avtales på forhånd (helst skriftlig) for å være gyldig
- Å holde igjen statister og aktører på overtid ved tvang, f.eks ved å:
  - Spille på samvittigheten
  - Referere til felles transport som ikke kjører før dagen er ferdig (kjør selv for å unngå dette)

- Bruk av vakter og andre mer "ekstreme" virkemidler
- HMS ikke ivaretatt
  - F.eks uteopptak vinterstid, kun iført sommerklær pga "sommerscene"
- Andre avtalebrudd (for eksempel brudd på dine rettigheter iflg kontrakten)

Prosedyre ved klage

1. Klage sendes først skriftlig til kontaktperson
2. Dersom saken ikke løses, send til selskapet direkte (helst til ledelsen)
3. Om dette fortsatt ikke løser saken, klag til arbeidstilsynet
4. I verste fall: anmeldelse og søksmål (men dette er svært sjeldent nødvendig, som regel løses saken på et tidligere tidspunkt)

Dine plikter

- Å innhente all nødvendig informasjon. Dersom noe mangler (for eksempel sluttid eller adresse), sørg for å få dette i rimelig tid før opptaket, senest dagen før
- Å møte opp til avtalt tid og sted (margin på ca 1 time er innenfor på lengre dager)
- Gi beskjed på telefon/SMS ved sykdom og forsinkelser så snart dette inntreffer
- Å være til disposisjon (på sett) i hele avtalte tidsrom
- Ikke avsløre handlingen eller det du får kjennskap til, på SOME (spesielt før premieren)
- Anstendig oppførsel på sett
  - Unngå alkohol og rusmidler
  - Vanlig folkeskikk gjelder
- Sørg for at dine rettigheter ivaretas

Du har ikke plikt til å:

- Å være til disposisjon utenom skriftlig avtalt arbeidstid
  - Overtid, merarbeid og tidligere oppmøte ved forespørsel er valgfritt
  - Gjelder selv om produksjonen er forsinket
- Å benytte fellestransport dersom du kan kjøre selv
- Å godta eventuelle endringer som inntreffer samme dag